



## Merkezi Yönetim Bütçesi

Haziran 2024

Emre Aylar

aylare@tskb.com.tr

Şakir Turan

turans@tskb.com.tr

### Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri (Milyon TL)

	Haz 23	Haz 24	Değişim	Oca-Haz.23	Oca-Haz.24	Değişim	2024 Bütçe Tahmini	2024 Bütçe Gerçekleşme Oranı
<b>Gelirler</b>	<b>268.225</b>	<b>591.218</b>	<b>120,4%</b>	<b>1.880.349</b>	<b>3.831.365</b>	<b>103,8%</b>	<b>8.437.100</b>	<b>45,4%</b>
Vergi	231.158	483.126	109,0%	1.602.312	3.213.365	100,5%	7.407.707	43,4%
Vergi Hariç	37.066	108.092	191,6%	278.037	618.000	122,3%	1.029.394	60,0%
<b>Harcamalar</b>	<b>487.862</b>	<b>866.498</b>	<b>77,6%</b>	<b>2.363.577</b>	<b>4.578.549</b>	<b>93,7%</b>	<b>11.089.037</b>	<b>41,3%</b>
Faiz-dışı	450.487	767.222	70,3%	2.088.333	4.004.125	91,7%	9.835.037	40,7%
Faiz	37.375	99.277	165,6%	275.244	574.424	108,7%	1.254.000	45,8%
<b>Faiz Dışı Denge</b>	<b>-182.263</b>	<b>-176.004</b>		<b>-207.984</b>	<b>-172.760</b>		<b>-1.397.937</b>	
<b>Bütçe Dengesi</b>	<b>-219.637</b>	<b>-275.280</b>		<b>-483.228</b>	<b>-747.183</b>		<b>-2.651.937</b>	

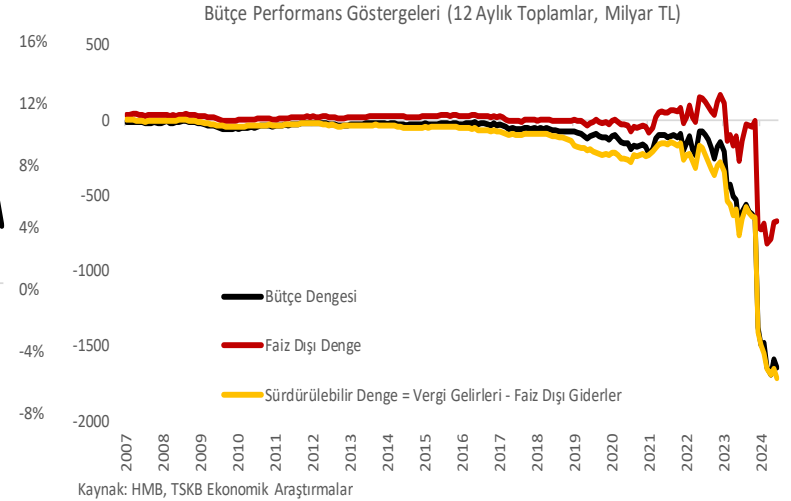
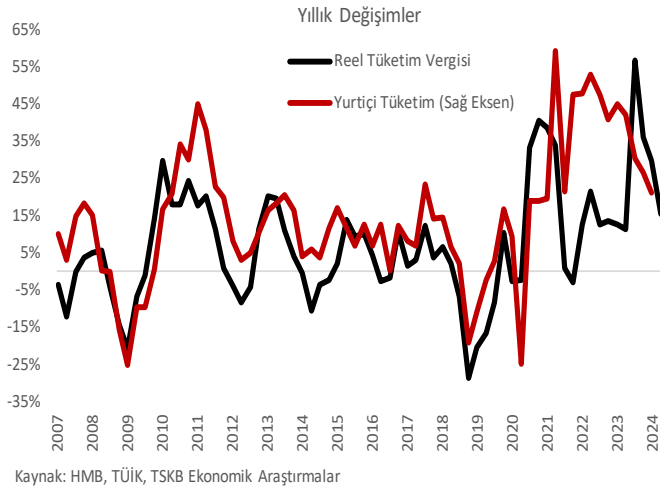
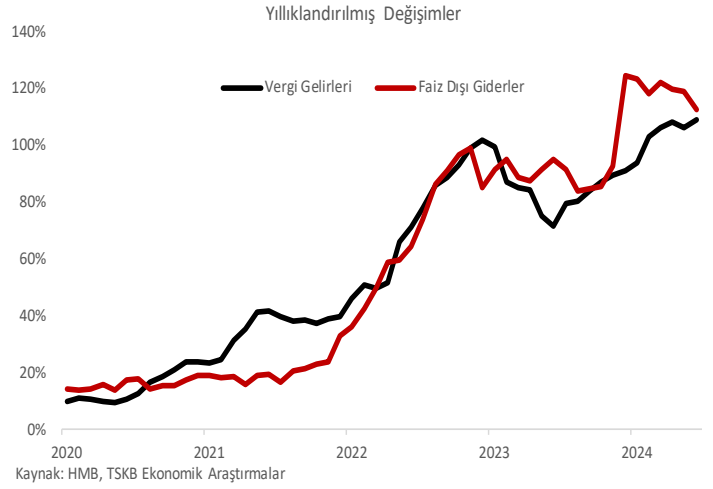
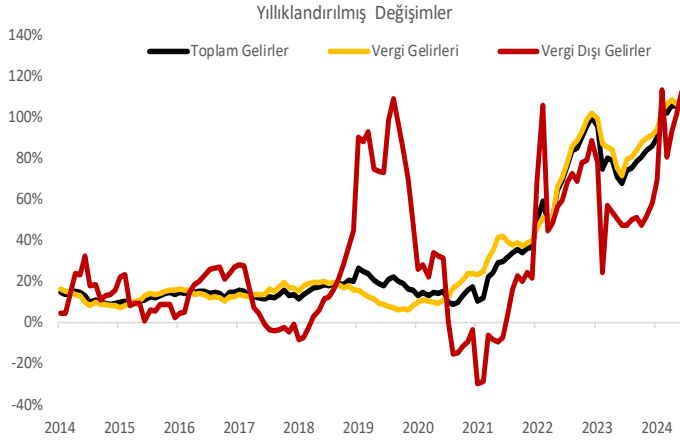
Merkezi yönetim bütçesi Haziran ayında geçen yıla göre artsa da nakit bazlı verilerin altında kalan bir açık verdi. Toplam gelirler yıllık bazda %120,4 artışla 591,2 milyar TL ile nakit bazlı sonuçların üzerinde geldi. Aynı dönemde toplam giderler %77,6 artarak 866,5 milyar TL ile nakit bazlı sonuçların altında kaldı. Bu sonuçlarla, Haziran 2023'te 219,6 milyar TL olan genel bütçe açığı 2024'ün aynı ayında nakit bazlı sonuçların yaklaşık 155,7 milyar TL altında 275,3 milyar TL olarak gerçekleşti. Söz konusu dönemde faiz dışı açık 182,3 milyar TL'den 176,0 milyar TL'ye geriledi.

**Toplam gelirleri hem vergi hem de vergi dışı kalemlerdeki yüksek artışlar destekledi.** Haziran'da toplam vergi gelirleri yıllık bazda %109,0 artarken, alt kalemlerin performanslarında yine kayda değer farklılıklar gözlemlendi. Geçen yıl Haziran'da negatif olan dahilde alınan katma değer vergisi (KDV) 2024'ün aynı ayında 80,8 milyar TL olurken, banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) %205,2 artış kaydetti. Gelir vergisi yıllık bazda %130,7 artarken, damga vergisinde artış %85,1 olarak gerçekleşti. Söz konusu dönemde, özel tüketim vergisinde (ÖTV) artış %51,4 olurken, ithalde alınan KDV'deki artış %47,2 ile önceki aya göre yavaşladı. Kurumlar vergisi sadece %37,7 artarak yine toplamda vergi geliri artışını sınırladı. Haziran'da tüketim üzerinden alınan vergiler nominal olarak %111,6, reel olarak %23,3 artış kaydetti. Vergi dışı gelirler ise %191,6 artarak toplamda gelirlerin güçlü artışını sürdürmesini sağladı. Vergi dışı kalemler içerisinde ise diğer faiz gelirleri ile birlikte, para cezalarının ve özel bütçeli idarelerin gelirlerindeki yüksek artışlar dikkat çekti.

**Bazı faiz dışı kalemlerin hız kesmesine karşın, faiz giderlerindeki yüksek artış toplam giderlerdeki yavaşlamayı sınırladı.** Faiz dışı harcamalar yıllık bazda %70,3 ile yavaşlamaya işaret ederken, alt kalemlerde ayrışma sürdü. Borç verme kalemi %274,2 ile en hızlı artan ana harcama kalemi olurken, sermaye giderleri %184,0'lık artışla ikinci sırada yer aldı. Borç verme içerisinde T.C. Devlet Demiryolları'na ve diğer mali kurumlara aktarılan yüklü miktarın etkisi gözlenirken, sermaye giderleri içerisinde en öne çıkan kalem TOKİ'ye sosyal konut finansmanı kapsamında yapılan aktarım oldu. Personel giderleri %92,9 artarken, sermaye transferleri %78,2'lik artış kaydetti. Bu dönemde mal ve hizmet giderleri %68,8 artarken, SGK devlet primi giderleri %56,6 artış ile önceki aya göre yavaşlama gösterdi. Faiz giderleri ise nakit bazlı sonuçların üzerinde kalarak yıllık bazda %165,6 arttı.

**Haziran sonuçlarıyla birlikte ilk yarıda yıllık bazda bütçe gelirleri %103,8, harcamalar %93,7 oranında artışlar kaydetti. Ancak toplam bütçe açığı 2023'ün aynı dönemindeki 483,2 milyar TL'den 2024 ilk yarıda 747,2 milyar TL'ye çıktı. 2023'ün söz konusu döneminde 208,0 milyar TL olan faiz dışı açık ise 2024'te 172,8 milyar TL olarak gerçekleşti.**

Haziran ayı gerçekleşmeleri bütçenin gelir tarafındaki hızlanmanın görece geçici bazı etkenlerden kaynaklandığını gösteriyor. Bu kapsamda diğer faiz gelirleri ile birlikte, para cezaları ve özel bütçeli idarelerin gelirleri öne çıkıyor. Harcamalar tarafında da bazı geçici kalemlerin etkisi olmakla birlikte, tasarruf tedbirlerinin etkilerinin kısmen de olsa gözlenmeye başladığını değerlendiriyoruz. Bu kapsamda personel giderlerindeki yavaşlama baz etkisini yansıtsa da cari transferler ile mal ve hizmet alım giderlerindeki yavaşlama dikkat çekiyor. Yılın ikinci yarısında Hükümetin Kamuda Tasarruf ve Verimlilik paketi kapsamında atacağı adımların etkilerine bağlı olarak harcamalarda yavaşlamanın sürebileceğini değerlendiriyoruz. Yıl genelinde ise ilk yarıdaki sonuçların katkısıyla vergi tahsilatlarında yavaşlamanın sınırlı kalabileceğini öngörüyoruz. Buna karşın genel bütçe performans göstergelerindeki iyileşmenin boyutunu kamunun tasarruflarının ve faiz giderlerinin belirleyeceğini düşünüyoruz.



**TSKB**  
**Danışmanlık Hizmetleri**  
**Ekonomik Araştırmalar**  
ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr  
MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81  
FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE  
**Tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34**

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.